

וְזוּהִי שְׂאִין לָהּ מְנוּחָה, וְזוּהִי שְׂפָתוֹב בָּהּ וְאֵת נֶפֶשׁ אִיבִיךָ יִקְלַעְנָה בְּךָ הַקָּלֶעַ. שְׂזוּהִי שְׁהוֹלַכְתָּ וּמְשׁוֹטְטֶת וּמִתְגַּלְגֶּלֶת בְּכָל הָעוֹלָם, וְאִין לָהּ מְנוּחָה כָּלֵל יוֹמָם וְלַיְלָה, וְזוּהוּ עֲנֵשׁ יוֹתֵר מִהַפֵּל וְאוֹתָהּ שְׁתַּכְּלָה עִם הַגּוֹף, (הֵהִיא שְׂפָתוֹב בָּהּ (ויקרא יז) וְהִכְרַתִּי אֹתָהּ מִקְרָב עִמָּה. וְזוּהִי אִין לָהּ זָכְרוֹן כָּלֵל. וְיֵשׁ נֶפֶשׁ שְׁלֵא תִכְלָה עִם הַגּוֹף) וְתִכְלָה מִמְּקוֹם אַחֵר (עליון) אוֹתָהּ שְׂפָתוֹב בָּהּ (ויקרא כב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלִּפְנֵי אֲנִי ה'. מַה זֶה מִלִּפְנֵי? שְׁלֵא שׁוֹרָה עָלֶיהָ רֹחַ, וְכִשְׁלֵא שׁוֹרָה עָלֶיהָ רֹחַ, אִין לָהּ שְׁתַּפּוֹת כָּלֵל בְּמַה שְׁלַמְעֵלָה, וְלֹא יוֹדַעַת מְאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁל אוֹתוֹ עוֹלָם כָּלֵל, וְזוּהִי נֶפֶשׁ כְּמוֹ שֶׁל הַבְּהֵמוֹת.

נֶפֶשׁ שְׂאִין (נֶפֶשׁ שְׂיֵשׁ) לָהּ מְנוּחָה, זוּהִי כְּשֶׁהוֹלַכְתָּ וּמְשׁוֹטְטֶת, פּוֹגֵשֶׁת בְּמִמְנָה הַזֶּה יְדוּמִיעַ"ם, וּבְאוֹתָם הַשׁוֹטְרִים שְׁלוֹ, וְנוֹטְלִים אוֹתָהּ וּמְכַנְסִים אוֹתָהּ כְּכֹל פִּתְחֵי גֵן הָעֵדֶן, וּמֵרְאִים לָהּ אֵת כְּבוֹד הַצְּדִיקִים וּכְבוֹד אוֹתָהּ הַרֹחַ שְׁלָהּ, וְהִיא נִדְּבַקַת בּוֹ בְּמִנְיֹחָה תוֹךְ אוֹתוֹ הַלְּבוּשׁ, וְאֵז יוֹדַעַת בְּאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁל הָעוֹלָם.

וּכְשֶׁאוֹתָהּ רֹחַ עוֹלָה לְהִתְעַשֵּׂר לְתוֹךְ הַנְּשָׁמָה הַעֲלִינָה לְמַעְלָה, אוֹתָהּ נֶפֶשׁ נִקְשְׂרַת בְּאוֹתָהּ רֹחַ וּנְאוּרָה מְנָה, כְּלִכְנָה כְּשֶׁנְּאוּרָה מִהַשְּׁמֶשׁ, וְהַרֹחַ נִקְשְׂרַת לְתוֹךְ אוֹתָהּ נֶשְׁמָה, וְאוֹתָהּ נֶשְׁמָה נִקְשְׂרַת לְתוֹךְ סוֹף הַמַּחְשָׁבָה, שְׁהִיא סוֹד הַנֶּפֶשׁ שְׁלַמְעֵלָה.

וְאוֹתָהּ נֶפֶשׁ נִקְשְׂרַת תוֹךְ אוֹתָהּ רֹחַ עֲלִינָה, וְאוֹתָהּ רֹחַ נִקְשְׂרַת לְתוֹךְ אוֹתָהּ נֶשְׁמָה עֲלִינָה, וְאוֹתָהּ נֶשְׁמָה נִקְשְׂרַת בְּאִין סוֹף. וְאֵז הוּא מְנוּחַת הַכֹּל וְקָשֶׁר שֶׁל הַכֹּל לְמַעְלָה וְלִמְטָה, הַכֹּל בְּסוֹד אֶחָד וְגִוּוֹן אֶחָד. וְאֵז זוּהִי מְנוּחָה לְנֶפֶשׁ שְׁלַמְטָה, וְעַל זֶה כְּתוּב

וְהָאִי אִיְהִי דְלִית לָהּ נִיּוּחָא, וְהָאִי אִיְהִי דְכְּתִיב בָּהּ, (שְׁמוּאֵל א כה) וְאֵת נֶפֶשׁ אִיבִיךָ יִקְלַעְנָה בְּךָ הַקָּלֶעַ. דְּדָא אִיְהִי אֲזֵלָא וּמְשֻׁטְטָא וּמִתְגַּלְגֶּלָא בְּכָל עֲלָמָא, וְלִית לָהּ נִיּוּחָא כָּלֵל יְמָמָא וְלַיְלִי, וְדָא אִיְהוּ עוֹנְשָׂא יְתִיר מִכְּפֻלָּא וְהֵהִיא דְתִשְׁתַּצִּי עִם גּוֹפָהּ, (הֵהִיא דְכְּתִיב בָּהּ (ויקרא יז) וְהִכְרַתִּי אוֹתָהּ מִקְרָב עִמָּה וְלִחְיָא לִית לָהּ הוֹכְרָנוּ כָּלֵל וְאוֹתִי נֶפֶשָׁא דְלֵא תִשְׁתַּצִּי עִם גּוֹפָהּ) וְתִשְׁתַּצִּי מֵאַתֵּר אַחֲרָא, (ס"א עֲלָא) הֵהִיא דְכְּתִיב בָּהּ, (ויקרא כב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלִּפְנֵי אֲנִי יי'. מְאִי מִלִּפְנֵי. דְּלֵא שְׂרִיא עָלָהּ רֹחָא. וְכַד רֹחָא לֹא שְׂרִיא עָלָהּ, לִית לָהּ שׁוֹתְפוֹ כָּלֵל בְּמַה דְלַעֲיִלָּא, וְלֹא יוֹדַעַת מְאִינוֹן מְלִין דְהֵהוּא עֲלָמָא כָּלֵל, וְהָאִי אִיְהִי נֶפֶשׁ כְּבַעֲרִי.

נֶפֶשׁ דְלִית (ד"א נֶפֶשׁ דְאוֹת) לָהּ נִיּוּחָא, הָאִי אִיְהִי כַד אֲזֵלָא וּמְשֻׁטְטָא, אַעֲרַעַת בְּהָאִי מְמַנָּא יְדוּמִיעַ"ם, וּבְאִינוֹן סְרַכִּין דִּילִיָּהּ, וְנִטְלִין לָהּ, וְאַעֲלִין לָהּ בְּכָל פִּתְחֵי גֵן עֵדֶן, וְאַחֲזִיין לָהּ יְקָרָא דְצְדִיקָא, וְיְקָרָא דְהֵהוּא רֹחַ דִּילָהּ, וְאִיְהִי מִתְדַבְּקָא בֵּיהּ בְּנִיּוּחָא, גּוֹ הֵהוּא לְבוּשָׂא, וּכְדִין יוֹדַעַת בְּאִינוֹן מְלִין דְעֲלָמָא.

וְכַד הֵהוּא רֹחַ סְלָקָא לְאַתְעֵטְרָא גּוֹ נֶשְׁמָה עֲלָאָה לְעִילָא, הֵהִיא נֶפֶשׁ מִתְקַשְׂרָא בְּהֵהוּא רֹחַ, וְאַתְנַהֲרִת מְנִיָּה, כְּסִיְהֵרָא כַד אַתְנַהֲרִת מִשְׁמָשָׂא. וְרֹחַ מִתְקַשְׂרָא גּוֹ הֵהִיא נֶשְׁמָתָא. וְהֵהִיא נֶשְׁמָתָא מִתְקַשְׂרָא, גּוֹ סוֹף מַחְשָׁבָה, דְאִיְהִי רְזָא דְנֶפֶשׁ דְלַעֲיִלָּא.

וְהֵהִיא נֶפֶשׁ, אַתְקַשְׂרַת גּוֹ הֵהוּא רֹחַ עֲלָאָה, וְהֵהוּא רֹחַ אַתְקַשְׂרַת גּוֹ הֵהִיא נֶשְׁמָה עֲלָאָה. וְהֵהִיא נֶשְׁמָה אַתְקַשְׂרַת בְּאִין סוֹף. וּכְדִין אִיְהוּ נִיּוּחָא דְכָלָא, וְקַשְׁוֹרָא דְכָלָא עִילָא וְתַתָּא, כְּלָא כְּרֹזָא חֲדָא, וְגִוּוֹנָא חֲדָא. וּכְדִין דָּא אִיְהוּ נִיּוּחָא דְנֶפֶשׁ דְלַתַּתָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב,

(שמואל א כה) וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדָנִי צְרוּרָה בְּצִוְרָה הַחַיִּים אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. בְּגוֹן אֶחָד וּבְסוּד אֶחָד. שְׂאוֹתוֹ אֶת, זֶה כְּמוֹ זֶה.

בְּשִׁוּרְדָת הַלְכָנָה בְּסוּד הַנֶּפֶשׁ הָעֲלִינָה, מְאִירָה מִכָּל הַצְּדִידִים. הִיא מְאִירָה לְכָל הַמְּרַכְבוֹת וְהַמְּחַנְנוֹת וְעוֹשֶׂה לָהֶם גּוֹף אֶחָד שְׁלֵם שְׂמַאִיר בְּאוֹר בְּזִיו הָעֲלִיּוֹן. אִף כִּף כְּמוֹ זֶה יוֹרֶדֶת הַנֶּפֶשׁ הַתַּחְתּוֹנָה הַזֹּה מְאִירָה לְכָל הַצְּדִידִים מִתּוֹךְ אוֹר הַנְּשֻׁמָּה, וּמִתּוֹךְ אוֹר הַרוּחַ, וְיוֹרֶדֶת וּמְאִירָה לְכָל אוֹתָם מְרַכְבוֹת וּמְחַנְנוֹת, שֶׁהֵם אֵיבָרִים וְעֲצָמוֹת, וְעוֹשֶׂה אוֹתָם גּוֹף שְׁלֵם שְׂמַאִיר בְּאוֹר.

זֶהוּ שְׂפָתוֹב (ישעיה נח) וְהַשְּׂבִיעַ בְּצַחְצְחוֹת נֶפֶשׁךָ. נֶפֶשׁךָ מִמֶּשׁ. וְאַחַר כֵּף - וְעֲצָמְתֶיךָ יִחְלִיץ, שְׂעוֹשֶׂה מֵהֶם גּוֹף שְׁלֵם, וּמְאִיר בְּאוֹר, וְקָם וּמוֹדָה וּמִשְׁבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאֵר, שְׂפָתוֹב (תהלים לה) כָּל עֲצָמְתִי תִאמְרָנָה ה' מִי כְמוֹךָ. וְזוֹהִי מְנוּחַת הַנֶּפֶשׁ וְדָאִי מִכָּל הַצְּדִידִים. אֲשֶׁרִי הַצְּדִיקִים שְׂפוּחָדִים מְרַבּוֹנִים בְּעוֹלָם הַזֶּה לְזִכּוֹת בְּשֵׁלֶשׁ מְנוּחוֹת לְעוֹלָם הַבָּא. בָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְרַכּוּ אֶת רַבִּי אַבָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲשֶׁרִיכֶם בְּנֵי, וְאֲשֶׁרִי שְׁעִינִי רְאוּ בְכֶךָ. כִּמָּה מְקוֹמוֹת עֲלִיּוֹנִים מְחַקְנִים לָנוּ וּמְאִירִים לָנוּ לְעוֹלָם הַבָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קכח) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבְּטָחִים בַּה' פֶּהַר צִיּוֹן לֹא יִמוּט לְעוֹלָם יִשָּׁב. פְּסוּק זֶה פְּרֻשׁוֹהוּ. אֲבָל שִׁיר הַמַּעֲלוֹת - תִּשְׁבַּחַת שְׂאוֹמְרוֹת אוֹתָן דְּרִגּוֹת קְדוּשׁוֹת עֲלִיּוֹנוֹת מִצַּד שֶׁל הַגְּבוּרוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְהֵם כְּמוֹ הַלְוִיִּם שְׁלֵמְטָה, וְהֵם מַעֲלוֹת, דְּרִגּוֹת עַל דְּרִגּוֹת, וְעוֹבְדִים בְּסוּד

(שמואל א כה) וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדָנִי צְרוּרָה בְּצִוְרָה הַחַיִּים אֶת יְי' אֱלֹהֶיךָ. בְּגוֹנוֹנָא חָדָא, וּבְרִזָּא חָדָא, דִּהְהוּא אֶת, דָּא כְּגוֹנוֹנָא דָּא.

כַּד נַחְתָּא סִיְהָרָא, רִזָּא דְנֶפֶשׁ עֲלָאָה, נַהוּרָא מִכָּל סְטָרִין. אִיהִי נַהֲרָא לְכָל רְתִיכִין וּמִשְׂרִיין, וְעַבִּיד לוֹן גּוּפָא חָדָא שְׁלִימָא, דְנַהִיר בְּנַהִירוֹ בְּזִיוָא עֲלָאָה. אוּף הָכִי כְּגוֹנוֹנָא דָּא, נַחְתָּא הִיא נֶפֶשׁ תַּתְּאָה, נַהֲרָא מִכָּל סְטָרִין מְגוֹ נַהִירוֹ דְנִשְׁמָה, וּמְגוֹ נַהִירוֹ דְרוּחַ, וְנַחְתָּא וְנַהֲרָא לְכָל אֵינּוֹן רְתִיכִין וּמִשְׂרִיין, דְאֵינּוֹן שְׂיִיפִין וְגַרְמִין, וְעַבִּיד לוֹן גּוּפָא שְׁלִימָא, דְנַהִיר בְּנַהִירוֹ.

חָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה נח) וְהַשְּׂבִיעַ בְּצַחְצְחוֹת נֶפֶשׁךָ, נֶפֶשׁךָ מִמֶּשׁ, וְלִבְתֶּר וְעֲצָמוֹתֶיךָ יִחְלִיץ, דְעַבִּיד מְנַיְהוּ גּוּפָא שְׁלִימָא, וְנַהִיר בְּנַהִירוֹ, וְקָם וְאוּדִי וּמִשְׁבַּח לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כִּמָּה דְאֶתְמַר דְכַתִּיב, (תהלים לה) כָּל עֲצָמוֹתִי תִאמְרָנָה יְי' מִי כְמוֹךָ. וְדָא אִיהוּ נִיחָא דְנֶפֶשׁ וְדָאִי מִכָּל סְטָרִין.

זְבָאִין אֵינּוֹן צְדִיקֵינָא, דְדַחְלִין לְמְאִירֵהוּן בְּעֲלָמָא דִין, לְמִזְכֵּי בַתְּלַת נְיִיחֵי לְעֲלָמָא דְאַתִּי. אֶתְא רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְרַכִּיָּה לְרַבִּי אַבָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְבָאִין אֶתּוֹן בְּנֵי, וְזַכָּאָה אֲנָא דְעִינִי חָמוּ בְכֶךָ. כִּמָּה (דף קמ"ג ע"א) דּוּכְתִין עֲלָאִין מִתַּחְקִין לָן, וְנַהֲרִין לָן, לְעֲלָמָא דְאַתִּי.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קכ"ח) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבְּטָחִים בַּיְי' פֶּהַר צִיּוֹן לֹא יִמוּט לְעוֹלָם יִשָּׁב, הִיא קָרָא אוּקְמוּהָ. אֲבָל שִׁיר הַמַּעֲלוֹת תּוֹשְׁבַחְתָּא דְקַאמְרֵי אֵינּוֹן דְרִגִין קְדִישִׁין עֲלָאִין, מְסִטְרָא דְגְבוּרִין עֲלָאִין, וְאֵינּוֹן כְּגוֹנוֹנָא דְלוֹאִי לְתַתָּא, וְאֵינּוֹן מַעֲלוֹת, דְרִגִין עַל דְרִגִין, וּפְלַחִין בְּרִזָּא דְחַמְשִׁין שְׁנִין. וְהִיא אִיהוּ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבְּטָחִים בַּיְי' פֶּהַר